

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра суспільствознавчої освіти

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВИХОВАТЕЛІВ ГРУПИ ПРОДОВЖЕНОГО ДНЯ**

«Ігри у виховному процесі: діяльнісний підхід»

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована до затвердження на засіданні кафедри суспільствознавчої освіти

(Протокол № 11 від 01 вересня 2023 р.)

Завідувачка кафедри

Галина СОХАНЬ

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена вченою радою

(Протокол №10 від 26.10.2023 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації вихователів групи продовженого дня «Ігри у виховному процесі: діяльнісний підхід»

Розробник: доцент кафедри суспільствознавчої освіти, кандидат філософських наук, доцент Кудрик Л. Г.

Мета: науково-методичний супровід професійного розвитку вихователів групи продовженого дня в контексті реформування української школи, відповідно до запитів громадянського суспільства, установ і закладів освіти.

Напрямок:

організація виховання та розвитку учнів на групі продовженого дня; рефлексія і професійний саморозвиток педагога-виховника, зокрема:

1. Розвиток професійних компетентностей вихователя групи продовженого дня (знання фахових методик, технологій).
2. Створення виховного простору, спрямованого на розвиток особистості дитини в ігровій діяльності.
3. Національно-патріотичне виховання школярів засобами ігрової діяльності.
4. Використання інноваційних освітніх технологій у виховному процесі ГПД.

Обсяг: 36 годин.

Вид: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна, очно-дистанційна)

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

- мовно-комунікативна компетентність – вміння слухати, ставити запитання, обстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації;
- інформаційно-цифрова компетентність, усвідомлення важливості інтернет-комунікації у роботі з учнями, вміння її аналізувати та застосовувати у навчальній та виховній роботі;
- психологічно-фасилітативна компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного, морального і соціального здоров'я дитини, здатність сприяти творчому становленню школярів, розвитку особистості, індивідуальності і колективу;
- професійно-педагогічна компетентність – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, теорії особистості для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню учнів;
- загальнокультурна компетентність – здатність аналізувати найважливіші досягнення національної і світової науки і культури, орієнтуватися в культурному та духовному контекстах сучасного українського суспільства.

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади освіти Львівської області.

Очікувані результати навчання:

Унаслідок проходження курсів підвищення кваліфікації за цією програмою слухач:

- розуміє переваги діяльнісного підходу у вихованні, роль ігрової діяльності у розвитку особистості;
- знає теорію і методику ігрового виховання;
- володіє навичками створення і проведення ігор в умовах групи продовженого дня;
- вміє організовувати українські народні ігри, сучасні патріотичні ігри, активно використовує здобутки української етнопедагогіки як засіб морально-естетичного і національно-патріотичного виховання учнів;
- демонструє готовність до змін, постійного професійного розвитку, оволодіння новими професійними ролями, інноваційними освітніми технологіями.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, платна форма навчання згідно з кошторисом для всіх інших категорій.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Час за робочою навчальною програмою – 2 години

1. **Реєстрація слухачів.** Вхід в систему дистанційного навчання, ознайомлення з навчальним середовищем, інструментами взаємодії (Практичне заняття - 1 година).
2. **Ознайомлення з програмою і навчальним планом.** Знайомство, формування очікувань учасників (Практичне заняття - 1 година).

Модуль I. Діяльнісний підхід – передумова ефективності виховного процесу

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 1.1. Діяльнісний підхід в контексті компетентнісно орієнтованої освіти (Лекція – 2 год.)

План лекції

1. Суть і особливості діяльнісного підходу.
2. Завдання і принципи діяльнісного підходу у вихованні.
3. Діяльнісний підхід і розвиток в учнів ключових компетентностей, навичок XXI ст.

Тема 1.2. Професійний стандарт і фахові компетентності вихователя (Практичне заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Професійний стандарт вихователя.
2. Професійні компетентності вихователя групи продовженого дня та їх розвиток.

Тема 1.3. Педагогічні ролі і професійна майстерність вихователя групи продовженого дня (Практичне заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Особистісно орієнтоване виховання в умовах групи продовженого дня.
2. Інноваційні освітні технології в діяльності вихователя ГПД.
3. Коучинг, тьюторинг, менторинг і фасилітація в діяльності педагога-вихователя.
3. Коучингові підходи і технології у вихованні школярів.

Модуль II. Методика ігрового виховання

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин

Тема 2.1. Ігрова діяльність та її особливості (Лекція – 2 год.)

План лекції

1. Сутність і призначення гри.
2. Принципи ігрової педагогіки.
3. Позиції педагога в ігровій діяльності.

4. Сучасні наукові підходи до класифікації ігор.
5. Види ігор за характером педагогічного процесу.

Тема 2.2. Розвивальний потенціал ігрового виховання (Практичне заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Функції гри та її вплив на формування особистості.
2. Розвиток ресурсів особистості засобами ігрової діяльності.
3. Розвиток різних видів мислення та інтелекту дитини засобами гри.
4. Розвиток комунікативних здібностей учнів через гру.
5. Розвиток лідерських якостей учнів в ігровій діяльності.

Тема 2.3. Організація ігрової діяльності в умовах групи продовженого дня (Практичне заняття – 4 год.)

План практичного заняття

1. Методика підготовки та проведення гри.
2. Вимоги до організації ігрової дії. Основні якості ведучого ігрової дії.
3. Емоційно-виражальні засоби ігрової діяльності.
4. Особливості підготовки і проведення інтелектуальних ігор.
5. Структура дидактичної гри: дидактичне завдання, ігровий задум, правила гри, початок гри, ігрові дії, підбиття підсумків.
6. Організація рольової гри: мета, сюжет, постановка завдань, актори, ресурси.
7. Рольова гра «Стратегія У.Діснея» – методика розвитку креативності.
8. Комп'ютерні ігри та онлайн-застосунки в сучасному освітньому просторі.
9. Вправи та ігри для зняття стресу і психоемоційного напруження у дітей.
10. Гра і казка. Казкотворення і казкотерапія в гармонізації особистості дитини.
11. Система роботи з використанням ігрової діяльності на групі продовженого дня.
12. Недоліки і труднощі у процесі організації ігрової діяльності.

Модуль III. Українська гра: історія і сьогодення

Час за робочою навчальною програмою: 6 год.

Тема 3.1. Народна гра – незамінний засіб виховання української дитини (Практичне заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Народні ігри як школа виховання.
2. Класифікація народних ігор.
3. Оздоровча, освітня та виховна функції народної гри.
4. Народні дидактичні ігри та їх роль у розумовому вихованні.
5. Рухливі та хороводні ігри в фізичному вихованні і соціальному розвитку дитини.
6. Ігри мовленнєвої спрямованості.
7. Обрядові та звичаєві ігри. Ігри як елемент народних свят.
8. Ігри з відображенням трудових процесів та побуту народу.
9. Трансформація народних українських ігор в сучасні фольклорні свята.

Тема 3.2. Ігри в українській козацькій системі виховання
(Практичне заняття – 2 год.)

План практичного заняття

1. Традиції тіловиховання в українській народній педагогіці.
2. Народні рухливі ігри на Запорізькій Січі.
3. Патріотичне виховання школярів на ідеях і традиціях козацької педагогіки.
4. Скаутські ігри і забави у вихованні сучасної української молоді.

Тема 3.3. Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») та її значення в національно-патріотичному вихованні школярів (Лекція – 2 год.)

План лекційного заняття

1. Цілі і завдання загальнонаціональної гри.
2. Орієнтовна програма фінальних етапів.
3. Практичні поради організаторам.

Творче завдання. Самостійна робота. Створіть власну гру, опишіть її вплив на розвиток особистості учня.

Круглий стіл.

Презентація індивідуальних проєктів «Досвід застосування ігрових технологій в діяльності вихователя групи продовженого дня» (Практичне заняття - 6 годин).

Вихідне діагностування, рефлексія, тести (Практичне заняття - 2 години).

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Програмою передбачене виконання різних видів робіт: вхідне опитування; творче завдання, участь у тематичних дискусіях, круглому столі; рефлексія, тести.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Практичні	Самост. робота
Інтеграційно-мотиваційне заняття	2		2	
Реєстрація слухачів. Ознайомлення з програмою навчання. Формування очікувань учасників			2	
Модуль I. Діяльнісний підхід – передумова ефективності виховного процесу	6	2	4	
Тема 1.1. Діяльнісний підхід в контексті компетентнісно орієнтованої освіти		2		
Тема 1.2. Професійний стандарт і фахові компетентності вихователя			2	
Тема 1.3. Педагогічні ролі і професійна майстерність вихователя групи продовженого дня			2	
Модуль II. Методика ігрового виховання	8	2	6	
Тема 2.1. Ігрова діяльність та її особливості		2		
Тема 2.2. Розвивальний потенціал ігрового виховання			2	
Тема 2.3. Організація ігрової діяльності в умовах групи продовженого дня			4	
Модуль III. Українська гра: історія і сьогодення	6	2	4	
Тема 3.1. Народна гра – незамінний засіб виховання української дитини			2	
Тема 3.2. Ігри в українській козацькій системі виховання			2	
Тема 3.3. Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») та її значення в національно-патріотичному вихованні школярів		2		
Творче завдання. Самостійна робота	6			6
Круглий стіл. Презентація індивідуальних проєктів «Досвід застосування ігрових технологій в діяльності вихователя групи продовженого дня»	6		6	
Вихідне діагностування, рефлексія, тести	2		2	
Всього годин:	36	6	24	6

Список використаної і рекомендованої літератури:

1. Биков В.Ю. Ефективність навчання з використанням електронних освітніх ігрових ресурсів у початковій школі / В.Ю. Биков, С.Г. Литвинова, О.М. Мельник // Інформаційні технології і засоби навчання. 2017. Т. 62, вип. 6. С. 34-46.
2. Богуш А.М., Лисенко Н.В. Українське народознавство в дошкільному закладі: Навчальний посібник. К.: Вища школа, 1994.
3. Богосвятська А.І., Кудрик Л.Г. Сучасний педагог – тренер з розвитку і гармонізації особистості: навчально-методичний посібник для вчителя-практика. Львів: ЛОІППО, 2017. 74 с.
4. Бочелюк В.Й. Бочелюк В.В. Дозвіллезнавство. К., 2006. 123 с.
5. Волинець О.В. Ігри та ігрові тренінги в початковій школі // Вихователю ГПД. Усе для роботи. 2013. №7 (19). С. 2-8
6. Дитячий фольклор. Колискові пісні та забавлянки / Упоряд. Г. В. Довженок; ноти К. М. Луганська. Київ: Наукова думка, 1984.
7. Жданов Д. Дидактичні можливості інтелектуальних ігор // Завуч. 2007. № 7 (301). С. 1–14.
8. Кудикіна Н.В. Ігрова діяльність молодших школярів у позаурочному навчально-виховному процесі: монографія / Київський міський педагогічний ун-т ім. Б.Д.Грінченка. К.: КМПУ, 2003. 272 с.
9. Марко М. Особливості та послідовність розробки ігрових технологій навчання учнів початкових класів // Молодь і ринок. 2017. № 8. С. 173-178.
10. Миронюк О.Г. Клуб і дозвілля молоді. Київ., 2004.
11. Орлов Г.П. Вільний час та особистість. К., 2002. 88 с.
12. Назарова Л. Д. Фольклорна арт-терапія. К.: «Мова», 2002. 240 с.
13. Пича В.М. Культура вільного часу. Львів, 1990.
14. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібник. К.: Видавництво А.С.К., 2003. 192 с.
15. Сліверський Войцех. Пластові ігри та забави. Львів: «Дизайн-Студія «Папуга», 2015.
16. Суравицька М. Вплив гри на розвиток особистості молодших школярів // Молодь і ринок. 2014. № 2. С. 170-174.
17. Цимбалюк Н.М. Організація і методика КДД. К., 2002. 38 с.
18. Шевельова В.В. Методика організації ігрової діяльності в початкових класах // Початкове навчання та виховання. 2016. №4/5. С. 6-9.
19. Шевчук С.П. Організатор дозвілля: шлях в професію. Миколаїв, 2002.
20. Шуба Л.В. Рухливі ігри, як розвиток рухових якостей у школярів початкової школи // Наука і освіта. 2014. № 8. С. 212-216.
21. Щербань П. Застосування ігрових технологій в освіті: історія і перспективи // Витоки педагогічної майстерності. Сер.: Педагогічні науки. 2014. Вип. 13. С. 286.
22. Українські народні ігри: монографія / Приступа Є., Левків В., Слімаковський О. Л.: ЛДУФК, 2012.
23. Ягоднікова В.В. Інтерактивні вправи та ігри. Інтерактивні форми і методи навчання. Харків: Основа, 2011. 56 с.
24. Яницька О.Ю. Українські народні рухливі ігри для дітей старшого дошкільного віку. Рівне, 1992.